

Na temelju članka 16. Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, br. 93/16 i 104/16), a sukladno Zakonu o državnim potporama (Narodne novine, broj 47/14) i Uredbi Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članaka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore (SL L 352, 24.12.2013.), ministar poljoprivrede donosi

Program „Potpora skupinama proizvođača za izradu Specifikacije poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda za zaštitu naziva oznakom izvornosti, oznakom zemljopisnog podrijetla ili kao zajamčeno tradicionalni specijalitet“ u 2017. godini

UVOD

Područje zaštite naziva poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda oznakom izvornosti (ZOI), oznakom zemljopisnog podrijetla (ZOZP), oznakom zajamčeno tradicionalnog specijaliteta (ZTS) i neobveznih izraza kvalitete, regulirano je Uredbom (EU) br. 1151/2012 od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1151/2012, Delegiranom Uredbom Komisije (EU) br. 664/2014 o dopuni Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na utvrđivanje simbola Unije za zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalne specijalitete i s obzirom na određena pravila o podrijetlu, određena pravila postupka i određena dodatna prijelazna pravila, Provedbenom Uredbom Komisije (EU) br. 668/2014 od 13. lipnja 2014. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (u daljnjem tekstu: Provedbena Uredba (EU) br. 668/2014) i Delegiranom Uredbom Komisije (EU) br. 665/2014 od 11. ožujka 2014. o dopuni Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu uvjeta uporabe neobavezne oznake kvalitete „planinski proizvod“.

Ministarstvo poljoprivrede (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) nadležno je tijelo za područje zaštite oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda. To je, između ostalog, definirano Zakonom o poljoprivredi (Narodne novine, broj 30/15) i Pravilnikom o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda (Narodne novine, br. 65/15 i 19/17).

Pravilnikom o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda definiran je nacionalni postupak zaštite naziva poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda oznakom izvornosti, oznakom zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, obrasci zahtjeva za zaštitu naziva oznake i dokumenti koje je potrebno dostaviti uz zahtjev za zaštitu naziva oznake - presliku dokaza o registraciji skupine, popis članova skupine, punomoć ako skupinu zastupa treća strana, specifikaciju proizvoda i jedinstveni dokument. Isto tako propisani su uvjeti za dobivanje, izgled i način korištenja nacionalnog znaka zaštićene oznake izvornosti, zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnog specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.

Specifikacija proizvoda za oznaku izvornosti i oznaku zemljopisnog podrijetla

Specifikacija proizvoda je jedan od najvažnijih dokumenata u postupku zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda oznakom izvornosti, oznakom zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, odnosno prilikom podnošenja Zahtjeva za pokretanje postupka zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda.

Specifikacija proizvoda je dokument na temelju kojega nadležno tijelo ocjenjuje opravdanost Zahtjeva za pokretanje postupka zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda te isto tako, po završenom postupku zaštite, dokument sukladno kojem proizvođači proizvode i stavljaju na tržište proizvod naziva zaštićenog kao oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla ili zajamčeno tradicionalni specijalitet.

Temeljem Specifikacije proizvoda također se izrađuje Plan kontrole (ključni dokument u postupku potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda) te Jedinствeni dokument (ključni dokument za postupak registracije zaštićene oznake izvornosti i zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla na razini Europske unije).

Pri izradi Specifikacije proizvoda potrebno je detaljno, precizno i nedvosmisleno definirati i opisati proizvod, odrediti zemljopisno područje te metode i postupke proizvodnje proizvoda kako bi se proizvođačima, nadležnim tijelima i ovlaštenim kontrolnim tijelima omogućilo da rade na sigurnim i pouzdanim osnovama. Isto tako potrebno je navesti mjere koje se poduzimaju kako bi se osiguralo da proizvod potječe iz određenog zemljopisnog područja. Te bi mjere trebale biti dovoljno jasne i detaljne da omogućе sljedivost proizvoda, sirovine, hrane za životinje i drugih proizvoda koji potječu iz određenog zemljopisnog područja. Također, u Specifikaciji proizvoda detaljno se opisuje poveznica ključnih karakteristika proizvoda i zemljopisnog područja na kojem se on proizvodi.

Zaštićena oznaka izvornosti ili zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla mora biti u skladu sa Specifikacijom proizvoda koja uključuje najmanje:

(a) naziv koji se zaštićuje kao oznaka izvornosti ili oznaka zemljopisnog podrijetla, kako se koristi u trgovini ili svakodnevnom govoru, te samo na jezicima koji se koriste ili su se kroz povijest koristili za opis određenog proizvoda u određenom zemljopisnom području;

(b) opis poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda uključujući, ako je primjereno, sirovine, te glavna fizikalna, kemijska, mikrobiološka i senzorska svojstva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda;

(c) definiciju zemljopisnog područja;

(d) dokaz da proizvod potječe iz određenog zemljopisnog područja, odnosno iz određenog mjesta, regije, ili u posebnim slučajevima države, čija kvaliteta ili karakteristike u bitnom ili isključivo, nastaju pod utjecajem posebnih prirodnih i ljudskih čimbenika određene zemljopisne sredine; i čije se sve faze proizvodnje odvijaju u određenom zemljopisnom području;

(e) opis metode dobivanja proizvoda i, ako je primjereno, autentične i nepromjenljive lokalne metode kao i podatke o pakiranju ako skupina koja podnosi zahtjev tako odluči i navede razloge zbog kojih se pakiranje mora obaviti na određenom zemljopisnom području kako bi se sačuvala kakvoća ili osigurala izvornost ili kontrola, uvažavajući pravo Unije, posebno ono o slobodnom kretanju robe i slobodnom pružanju usluga;

(f) detalje koji uspostavljaju sljedeće:

- vezu između kvalitete ili značajki proizvoda i zemljopisnog okruženja za oznaku izvornosti ili
- prema potrebi, vezu između specifične kvalitete, ugleda ili neke druge značajke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i zemljopisnog podrijetla za oznaku zemljopisnog podrijetla;

(g) ako je primjenjivo i naziv i adresu kontrolnog tijela koja provjeravaju sukladnost s odredbama specifikacije;

(h) bilo koja specifična pravila označivanja proizvoda.

Jedinstveni dokument

Jedinstveni dokument zaštićene oznake izvornosti ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ključan je dokument u postupku registracije oznake na razini Europske unije, a sadržava informacije propisane Prilogom I. Provedbene Uredbe (EU) br. 668/2014. Jedinstveni dokument sastavlja se u skladu s obrascem predviđenim u tom Prilogu, sažet je i ne sadržava više od 2.500 riječi, osim u opravdanim slučajevima.

Specifikacija proizvoda za zajamčeno tradicionalni specijalitet

Kao i kod zaštićenih oznaka izvornosti i zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla, Specifikacija proizvoda za zajamčeno tradicionalni specijalitet je dokument na temelju kojega nadležno tijelo ocjenjuje opravdanost Zahtjeva za pokretanje postupka zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda te isto tako, po završenom postupku zaštite, dokument sukladno kojem proizvođači proizvode i stavljaju na tržište proizvod naziva zaštićenog kao zajamčeno tradicionalni specijalitet. Temeljem Specifikacije proizvoda također se izrađuje Plan kontrole (ključni dokument u postupku potvrđivanja sukladnosti proizvoda sa Specifikacijom proizvoda) te Europska komisija odlučuje o opravdanosti zahtjeva za registraciju zajamčeno tradicionalnog specijaliteta.

Zajamčeno tradicionalni specijalitet mora biti u skladu sa specifikacijom proizvoda koja uključuje najmanje:

- (a) naziv koji se predlaže za registraciju, u odgovarajućim jezičnim inačicama;
- (b) opis proizvoda uključujući njegova glavna fizikalna, kemijska, mikrobiološka i senzorska svojstva, koja dokazuju njegov specifičan karakter;
- (c) opis metode proizvodnje koju proizvođači moraju slijediti, uključujući, tamo gdje je to prikladno, prirodu i svojstva upotrijebljenih sirovina ili sastojaka i metodu pripreme proizvoda; te
- (d) ključne elemente koji određuju tradicionalna svojstva proizvoda.

Specifikacija proizvoda sadržava informacije propisane Prilogom II. Provedbene uredbe (EU) br. 668/2014. sastavlja se u skladu s obrascem predviđenim u tom Prilogu, sažeta je i ne sadržava više od 5.000 riječi, osim u opisano opravdanim slučajevima.

CILJ PROGRAMA

Cilj ovoga Programa je potaknuti skupine proizvođača definirane člankom 3. točkom 2. i člankom 49. Uredbe (EU) br. 1151/2012, odnosno svako udruženje, neovisno o njegovom pravnom obliku, većinom sastavljeno od proizvođača i drugih subjekata u lancu proizvodnje istoga proizvoda da započnu postupak zaštite naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda oznakom izvornosti, oznakom zemljopisnog podrijetla ili kao zajamčeno tradicionalni specijalitet. Financijskom potporom male vrijednosti skupinama proizvođača olakšava se početna faza postupka zaštite naziva proizvoda, budući da izrada Specifikacije proizvoda iziskuje značajna financijska sredstva.

KORISNICI SREDSTAVA

Korisnici sredstava ovoga Programa su skupine proizvođača sukladno člancima 3. i 49. Uredbe (EU) br. 1151/2012, bez obzira na pravni oblik skupine, koje ispunjavaju sljedeće uvjete:

- više od 50% članova skupine čine proizvođači i drugi subjekti u lancu proizvodnje proizvoda za koji će se izraditi Specifikacija, upisani u upisnike objekata i subjekata u poslovanju s hranom, ako je, obzirom na prirodu proizvoda, takva obveza propisana Pravilnikom o registraciji subjekata te registraciji i odobravanju objekata u poslovanju s hranom (Narodne novine, broj 84/15),
- u slučaju udruge, posjeduju Potvrdu nadležnog ureda državne uprave da je statut udruge usklađen sukladno Zakonu o udrugama (Narodne novine, broj 74/14),
- posjeduju odluku skupštine ili drugog mjerodavnog tijela skupine proizvođača o zaštiti naziva proizvoda oznakom izvornosti, oznakom zemljopisnog podrijetla ili kao zajamčeno tradicionalni specijalitet,
- posjeduju sklopljeni ugovor o izradi Specifikacije proizvoda s izrađivačem Specifikacije (ugovor može biti: Ugovor o djelu - sklopljen s fizičkom osobom ili Ugovor o izradi Specifikacije proizvoda - sklopljen s pravnom osobom),
- uz Ugovor posjeduju sljedeće dokumente:
 - a) izjavu izrađivača Specifikacije proizvoda da nije član skupine i nije vlasnički povezan s članovima skupine te nije član Stručno-operativne radne skupine za provedbu nacionalnog postupka zaštite naziva oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnih specijaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, odnosno da nije ni na koji način u sukobu interesa,
 - b) izrađen dokument „Podloga za zaštitu naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda“ koja uključuje:
 1. naziv poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se predlaže za zaštitu,
 2. dokaz o korištenju naziva u trgovini ili svakodnevnom govoru,
 3. opis poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se predlaže za zaštitu naziva,
 4. zemljopisno područje proizvodnje proizvoda koji se predlaže za zaštitu naziva,
 5. povezanost posebnih karakteristika proizvoda sa zemljopisnim područjem proizvodnje,

6. razlozi za zaštitu zajamčeno tradicionalnog specijaliteta.

- Povjerenstvo za izradu Programa i provedbu Natječaja potvrdilo je opravdanost pokretanja postupka zaštite naziva zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili zajamčeno tradicionalnog specijaliteta na temelju dostavljene Podloge za zaštitu naziva proizvoda.

U slučaju kada je ukupni iznos traženih potpora svih prihvatljivih korisnika sredstava veći od raspoloživih sredstava namijenjenih za provedbu Programa, prednost u sufinanciranju će imati skupine proizvođača iz jedinica područne (regionalne) samouprave s manjim indeksom razvijenosti te skupine proizvođača koje do sada nisu primile potporu iz ovog Programa.

NAMJENA SREDSTAVA, INTENZITET I VISINA POTPORE

Sredstva za dodjelu potpore male vrijednosti za provedbu Programa u 2017. godini u iznosu od 691.125,00 kuna osigurana su u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2017. godinu u okviru proračunske pozicije Ministarstva poljoprivrede: A828063 *Potpora udrugama za zaštitu posebnih oznaka kvalitete proizvoda*, a namijenjena su za pokriće dijela prihvatljivih troškova potrebnih za izradu Specifikacije proizvoda.

Prihvatljivi troškovi izrade Specifikacije su:

- troškovi izrade dokumenta Specifikacija proizvoda za proizvod čiji se naziv želi zaštititi;
- troškovi laboratorijskih ispitivanja, ako su potrebna za dokazivanje određenih svojstava proizvoda navedenih u Specifikaciji proizvoda;
- troškovi anketnog ispitivanja tržišta, ako je potrebno za dokazivanje određenih tvrdnji navedenih u Specifikaciji proizvoda (prihvatljivo je samo ispitivanje provedeno na minimalno 1000 ispitanika od strane subjekta sa registriranom djelatnošću za ispitivanje tržišta).

Visina potpore po pojedinom korisniku iznosi 80% ukupnih prihvatljivih troškova, ali ne više od 75.000,00 kuna uključujući PDV.

OBVEZE KORISNIKA SREDSTAVA

Korisnik sredstava u obvezi je:

- izraditi Specifikaciju proizvoda u roku do najduže 24 mjeseca od potpisivanja Ugovora o sufinanciranju izrade Specifikacije proizvoda (u daljnjem tekstu: Ugovora) kojeg potpisuju s Ministarstvom,
- dostaviti godišnje izvješće o provedbi izrade Specifikacije proizvoda po isteku 12 mjeseci od potpisivanja Ugovora (ako Specifikacija proizvoda do tada još nije izrađena),
- dostaviti Ministarstvu završno financijsko izvješće s dokazima o namjenski utrošenim ukupnim sredstvima iz Ugovora, u roku od 30 dana od završetka izrade Specifikacije proizvoda,

- podnijeti Ministarstvu Zahtjev za zaštitu naziva poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda zaštićenom oznakom izvornosti, zaštićenom oznakom zemljopisnog podrijetla ili zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, sukladno važećim propisima, u roku od 30 dana od dobivanja obavijesti od strane Ministarstva o prihvatanju završnog izvješća o namjenski utrošenim sredstvima.

POSTUPAK I NAČIN REALIZACIJE PROGRAMA

Zakonska osnova za donošenje ovog Programa sadržana je u Zakonu o državnim potporama (Narodne novine, broj 47/14) koji uređuje potpore male vrijednosti.

Program će se realizirati temeljem Natječaja kojeg raspisuje Ministarstvo.

Program provodi Povjerenstvo koje imenuje ministar.

Povjerenstvo razmatra zahtjeve i predlaže ministru donošenje Odluke o dodjeli potpore male vrijednosti za sufinanciranje izrade specifikacije (u daljnjem tekstu: Odluka).

Na temelju Odluke, Ministarstvo i skupina proizvođača sklopit će Ugovor o sufinanciranju izrade Specifikacije proizvoda.

Ukoliko po raspisanom Natječaju neće biti utrošena sva osigurana financijska sredstva, Ministarstvo će u 2017. godini objaviti još jedan natječaj za dodjelu potpore male vrijednosti za sufinanciranje izrade specifikacije proizvoda na temelju ovoga Programa.

KLASA: 310-26/17-01/05

URBROJ: 525-09/0502-17-9

Zagreb, 12. lipnja 2017. godine

MINISTAR POLJOPRIVREDE

Tomislav Tolušić, dipl. iur.